

L'ESPURNA

Franqueig concertat

Segona Epoca. Any II. Núm. 135.

Girona, divendres, 23 d'abril de 1937

EDICIÓ DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

Cabalgan a lomos de la U.G.T., digué Zancajo

La U.G.T. de Lleida compta amb seixanta Sindicats, quan sols hi ha constituïdes vint-i-sis Federacions Nacionals d'Indústries.

El xim-xim republicà

Cal tenir poca memòria per no recordar la pau i el desconcert dels nostres republicans, en les jornades de juliol.

Més d'un dels que avui llenguegen, es mossegava els llavis de basarda i plorava com una criatura.

"Si vosaltres m'abandoneu, jo dimiteixo!", carriquejava una autoritat gironina davant una comissió de comunistes. Els ulls espurnejants li saltaven de les òrbites, en el comble de la confusió.

"No, no els vull. Són vostres!" repetia el Sr Companys a Durruti i a Grossi quan aquests li feren entrega dels milions del Bisbe barceloní. "Els amos" sou vosaltres, els treballadors, els revolucionaris, els que defensen les barricades i assalten les casernes. Jo no sóc res", afegia el llavors camarada President.

Què ho havia de dir que nou mesos després, el camarada President prohibís la radiació d'un parlament del mateix Grossi?

Companys ja no és el camarada President, ni tan sols el ciutadà President. És l'Honorable President.

Què hauria passat si la F.A.I. i el P.O.U.M. haguessin rutilat a la mateixa altura dels republicans històrics?

Avui, ja no se'n cantaria ni gall ni gallina.

Els nostres republicans han recobrat de mica en mica aquella hegemonia política que tan ràpidament perderen. Parlen i malparlen com si l'executòria de llur conducta fos un armini.

Demanen, exigeixen, es posen, fins i tot, seriosos i rondinaires.

"Fa nou mesos que s'espera el redreçament de la dignitat dels catalans i el retrobament de llur honor nacional", escrivia, ahir, "L'Autonomista".

Ja mai no hauríem cregut que d'una ploma republicana, en sortissin semblants bestiolades.

Catalunya, la Catalunya revolucionària no ha de retrobar el seu honor nacional, perquè aquest honor no ens interessa. La Catalunya treballadora no ha de cercar el seu honor perquè el palesà prou abastament a la plaça de la Universitat, a les Draçanes; a la Comandància Militar, lluitant a pit descobert amb els militars feixistes, a qui els republicans entregaren els llocs de responsabilitat i comandament mentre negaven la readmissió a l'Exèrcit dels herois d'octubre (Farràs, Mangada, etc.).

Si el Front d'Aragó no té l'activitat que tots voldríem, no és per culpa dels milicians catalans, sinó dels republicans i reformistes que ens neguen, des de València, l'utilitat necessari per a una ofensiva. Que ho expliquin al Batalló de Xoc de la Divisió Lenin, i als herois del pujal del Manicomí d'Osca, i veuran, clarament, si fa o no fa vuit mesos que cerquen l'honor "nacional" o si ja ens correspon per drets i mereïments propis.

Aquest honor nacional que demana "L'Autonomista" és el mateix honor en nom del qual se'ns llança del Govern de la Generalitat, se'ns arravatà la impremta del "Combatiente Rojo" i l'Emissora Ràdio P.O.U.M.

Es l'honor en nom del qual es suspèn "C.N.T.", s'empresona el Comitè confederal d'Euskadi, s'extermina els militants de la nostra secció madrilenya, es realitzen els programs del sanguinari Cazorla contra els anarquistes del Centre, es decreta la suspensió indefinida de "Nosotros", es dissolen les milícies de reraguarda i les Patrulles de Control, s'organitzen manifestacions femenines bramulant moris contra els Comitès, s'alliberen filo-feixistes i feixistes i es saboteja el Front d'Aragó.

Es l'honor en nom del qual es preté ressucitar el Parlament de Catalunya i en nom del qual "La Humanitat" demana la suspensió de "La Batalla".

I aquest honor, senyors de "L'Autonomista", no el volem pas. És més. Som a l'aguait per tal d'esclafar-lo com a herba maleïda.

Canvi de presoners

Baiona, 23. — El vaixell francès "Aisne", procedent de Bilbao, ha arribat a San Juan de Luz, portant a bord l'aviador alemany Friedrich Schidt, capturat el passat mes de gener al front de Biscaia, quan abandonà l'a-

parell faccions que pilotava i es deixà caure en paracaigudes.

S'ha negociat per part de diferents personalitats franceses el canvi amb el francès Pelletier capturat a bord de la xalupa governamental "Galerna" el dia 15 d'octubre darrer. Això es realitzà al cap de les 20 hores.

Remembrança

Al company Dídac Terradell, caigut, mortalment ferit, el 21 de juliol de 1936, a Girona, lluitant contra el feix.

Era tendra, tendra, la flor boscana!

***

Era un bell jorn d'estiu; carrer avall,
El pit calent, el cor ben abrandat,
De quatre en fons, fusell en banda,
Braus cavallers, heralds de llibertat,
Volen junyir les Fúries desfermades!

***

Sobre el pont de l'Onyar,
Una nineta passa,
Tot desfullant la flor
Vermella d'un roser.

L'aigua tot just tan clara,
Ara roja davalla,
Confont son color
Amb els pétals de rosa.

***

Les torres de pedra grisa,
Que en el riu s'emmirallaven,
Esguarden tristes enlaire,
Cercant espill per mirar-se.

***

Els cloquers ja tenen son
Que la tarda ha estat feixuga;
Llengües negre de la nit
Girona ha embolcallada.

Tot és pau, tot és quietud,
Tot reposa en la nit fosca;
Una flor ha estat tallada,
La flor era bosquetana.

***

Era tendra, tendra, la flor boscana!

Victòria

La Bisbal, 2 d'abril 1937.

P. O. U. M. J. C. I.

Dissabte, dia 24 d'abril, a les 9 de la nit.

Gran Miting, a Llansà.

Parlaran:

ROSA BRUNSO
ANTONI FERRER
GAYOLA
NIN

Diumenge, dia 25 d'abril, a dos quarts d'onze del matí.

Gran Miting al Mercantil Cinema de Banyoles.

Parlaran:

ANTONIA ADROHER
QUER
GORKIN

Nota: A dos quarts de 10 sortirà un autobús especial, de la Plaça de la República. Preu d'anada i retorn: 3 pessetes.

Per a inscripcions a la Secció Administrativa del P.O.U.M.

CRÓNICA DIÀRIA per JOAN QUER

Atenció al camp

L'estira i arronça en el si de les institucions del nostre país, a causa, naturalment, del fet d'haver de conviure la tendència revolucionària i la reformista, ha motivat que la política agrària hagi estat caracteritzada per un oportunisme barroer que, en definitiva, havia d'ésser nociu per l'economia del camp.

En general hi ha la creència que els departaments d'un govern estan millor regentats si al front d'ells hi ha un "tècnic", un especialista. Tanmateix, "la barca pel barquer i la terra pel masover" de la filosofia popular, té una bona part de raó.

Ara bé. Un departament d'un govern en cap cas no és únicament un lloc de treball de la tècnica. Presideix, per damunt de tot, — i això no és cap cosa nova — la idea política, els principis socials d'un color o d'un altre.

Per exemple: Lenin no havia estat mai rabassaire. I en canvi, moments després de prendre el

poder els obrers de Petograd, va dictar el famós decret sobre la terra, l'article primer del qual deia: "La propietat privada de la terra queda abolida immediatament sense cap mena d'indemnització".

Aquesta mesura fou saludada amb indescriptible joia pels milions de camperols de totes les Rússies. El líder dels màximalistes — l'ala anarquista dels camperols, — fracció que mantenia reserves i rezels quant a l'acció revolucionària dels bolxevics, s'expressà d'aquesta forma: "Ens cal inclinar-nos davant del partit que des del primer dia, i sense frases, sap prendre una tal mesura".

Ha estat un gran mal que tant el govern de València com el de la Generalitat, hagin mantingut una conducta oportunista en un problema de la importància com és el del camp. A causa d'aquest oportunisme, són nombrosos els indrets rurals on l'infantilisme (Segueix a la pàgina 2)

A tots els camarades de les cèl·lules

Assenyalada la celebració del II Congrés General del P. O. U. M. per a la setmana del 8 al 16 del prop-
vinent maig, la nostra organització es troba en un període d'intens treball.

El P. O. U. M. celebrarà l'esmentat II Congrés en unes circumstàncies transcendents per a l'esdevenidor de la revolució socialista i del moviment obrer internacional. La revolució ibèrica necessita idees clares i homes abnegats. El P. O. U. M. té l'obligació de donar ambdues coses.

Els Butlletins Interniors de discussió, on s'hi van publicant els projectes de Tesis, són distribuïts amb ritme accelerat. Essent tants i diversos els problemes que el Congrés haurà de debatre, per mitjà d'aquesta nota volem estimular més — si hi cap — a les cèl·lules per tal que intensifiquin llur treball, de manera que no quedi cap qüestió que elles no hagin estudiat. El programa i la conducta del P. O. U. M. són els seus militants qui els determinen i fixen.

A treballar més intensament encara, camarades.

PEL COMITÈ DE LA II REGIÓ,

El Secretari polític.

Recordem a tots els camarades de les cèl·lules de Girona, que aquest Comitè Local va acordar obrir una subscripció per tal de reunir cabals amb els quals sufragar les despeses dels camarades que siguin delegats per a assistir al II Congrés General del P. O. U. M.

A la plana segona d'aquest número de L'ESPURNA, hom publica la llista de donants. Preguem a tots els companys del partit que hi contribueixin. D'aquesta manera la delegació de Girona al Congrés respondrà a la importància de la nostra secció.

PEL COMITÈ LOCAL DEL P. O. U. M.,

El Secretari d'Organització.

CRONICA DIARIA

(Ve de la pàgina 1)
 revolucionari ha fet estralls.

L'abolició del dret de propietat privada de la terra encara no ha estat decretat. Han estat els Comitès i els Sindicats qui, davant de la indiferència, de l'astorament o de la badoqueria dels titulars d'Agricultura, han expropiat els terrenys.

A Catalunya, el Conseller del ram ha començat la casa per la teulada. Ha implantat la sindicació única obligatòria, abans d'establir les bases politico-socials que regulessin la revolució al camp. Aquella disposició no ha tingut, naturalment, cap efecte pràctic. Ha organitzat coses com l'oficina de l'ou, la comissió del porc i la junta del vedell i és molt probable que en el pròxim estiu no hi hagin gallines, truges ni vaques.

Al camp hi ha un veritable caos. Collectivitats agrícoles fetes amb força o per dilettantisme. Camperols atropellats per gangsters que desacrediten llurs organitzacions. Han florit una munió de plantes exòtiques, uns vius de la reraguarda, els quals suprimint les coses que els feien nosa, s'han autoconvertit en uns plagues de la ruralia.

Si amb llur inhibició els nostres governants s'han proposat desacreditar la revolució, ens correspon a nosaltres fer entendre als companys camperols que tant males cuques són per a ells els que fan com els que deixen fer.

COMARCALS
 S'aixeca la quinta columna a Monells

Era el dia 14 de abril, quan un complot de gent incomprensible, patrocinats per tres individus, (anomenats, el primer, Juan Sunyé membre d'acció ciutadana; Josep Roura, el segon, ex-conseller de la dictadura d'en Primo de Rivera, i Francisc Gatbell, conegut facciós per a tota la comarca; el tercer, tots naturals i veïns de Monells) i dirigits i apoiats per l'Esquerra Republicana i el P. S. U. C. de La Bisbal, provocaren un nostre company del Partit Obrer d'Unificació Marxista, com tenen per costum aquesta mena de personal incontrolat.

Fou molt més extensa la provocació, aquesta vegada, per trobar-se el nostre company en dit poble (els altres afiliats són al front).

Es curiós que mentre uns lluiten per les llibertats de tot el poble al front, uns altres, facin la contrarrevolució, a la reraguarda.

Assabentats nosaltres del que pasava al poble, de la sublevació feixista, fórem un grup de companys a desarmar la Quinta Columna. Per tant, preguem i exigim que el cas de Monells no es repeteixi en cap més poble de la Comarca o del contrari cercarem la responsabilitat a qui la tingui sigui qui sigui.

M. Abella

DESVALLS

Gran cursa ciclista organitzada per la Comissió d'Ajut a Madrid.

Al poble de Desvalls i sota la col·laboració del Consell Municipal s'ha organitzat una cursa ciclista de 50 quilòmetres, que es celebrarà el diumenge peopvinent dia 25, a les tres de la tarda.

Per a inscripcions i demés detalls dirigir-se a la Comissió local d'Ajut a Madrid. El Corresponsal.

Con responsabilidad

(Ve de la pàgina 4)

dignidad de hombres revolucionarios con la C. N. T. y la F. A. I. Seria interesante que el pueblo revolucionario de verdad, supiera asimismo con que efectivos ha tomado cuerpo el P. S. U. C. aquí en Gerona y en toda la región catalana, para que pudiera darse cuenta del gran contenido de solvencia moral en el orden revolucionario, de ese partido hecho de recortes, que es un factor palafranero para nuestra revolución en marcha.

Con un descaro y un aplomo dignos de mejor suerte no tienen escrúpulos en atribuir a otros pretensiones dictatoriales, mientras los jerifaltes del P. S. U. C. ejercen una verdadera dictadura de partido dentro los cuadros sindicales de la U. G. T.

Muy comedidos y no menos bien educados revolucionariamente, pretenden darme lecciones de moralidad y respeto, mientras ellos no encuentran otro argumento para replicar a mis palabras, que el insulto y la calumnia elevados al cubo de su expresión más procaz, lo que de forma alguna puede alcanzarme puesto que mi dignidad personal y revolucionaria me permiten remontarme muy por encima de esas miserias que caprichosamente han tratado de atribuirme los dirigentes del P. S. U. C. aquí en Gerona. Desdichado manifiesto el de referencia, que para rebatir unas cuantas verdades, ha sido preciso amontonar precipitadamente todo un cúmulo de palabrejas y dicerios que retratan moralmente a sus autores.

Mi breve y claro parlamento

desde la Emisora, el próximo pasado lunes por la noche, tuvo la virtud de soliviantar sus ánimos cual doncellas sin "mácula", soltando inmediatamente, por boca del secretario general del P. S. U. C. de esta segunda región, toda una sarta de impropiedades a cual más grosero para rebatir mis conrecciones. Rechazan, entre un sin fin de protestas de equanimidad revolucionaria, mis palabras señalándoles a ellos como fomentadores de los sucesos últimamente acaecidos en Salt, y con sus precisiones y argumentos no me demuestran otra cosa sinó que estaban en antecedentes de lo que ocurriría.

Tales procedimientos para llevar el agua a su molino, me demuestran que la palabra "compañero" o "camarada" en boca de los dirigentes del P. S. U. C., son dos vocablos huérfanos de buena intención porqué les falta sinceridad. Sinceridad y calor fraterno. Y háse llegado a convertir la mentira en instrumento esencial e imprescindible para desacreditar entre los trabajadores a los que no nos resignamos a precenciar callados e inactivos, maniobras y espectáculos semejantes, que ponen en peligro el triunfo de la Revolución Española.

No nos resignamos, y háganse cargo de que no mancha quien quiere, sino quien puede.

Durante el pasado, en el presente y para el futuro, con más responsabilidad que los dirigentes del P. S. U. C.

J. SOLÉ

Salt, 22 — 4 — 37.

VIDA DEL PARTIT

Diari parlat L'ESPURNA

Portantveu del P. O. U. M. i de la J. C. I.

Emissions a un quart de vuit del vespre.

Sumari corresponent a l'emissió d'avui divendres a un quart de vuit del vespre.

Consignes del P. O. U. M. i J. C. Ibèrica.

"La Internacional".

Editorials de "La Batalla" i de "L'Espurna".

Parlament a càrrec d'un company del P. O. U. M. sobre "La ascà revolucionària de la dona a reraguarda".

Informació de Catalunya, de la resta d'Espanya i dels Fronts de Guerra (servei especial d'última hora).

Noticiari del Partit i de la J. C. Ibèrica.

Sumari del Dia pel diari L'Espurna i per a demà dissabte.

Consignes del P. O. U. M. i J. C. Ibèrica.

"La Internacional".

Editorial de "La Batalla" i de "L'Espurna".

Entreviu davant el micròfon amb el company Pau Planes, que parlàrà sobre "L'Art i la Revolució".

Informació dels Fronts, (servei especial d'última hora).

Informació de Catalunya i de la resta d'Espanya.

Noticiari del Partit i de la J. C. Ibèrica.

Per tal de sufragar les despeses de les delegacions de Girona que

hauran de traslladar-se a Barcelona per assistir al II Congrés del P. O. U. M., fixat pel 8 al 16 de maig, el Comitè Local acordà obrir una subscripció voluntària entre els militants i simpatitzants. Els membres del C. L. ampliat encapcalen aquesta subscripció:

Gayolà	10 pessetes
Pairó	10 "
Coromines	10 "
Beltran	10 "
Quer	10 "
Adroher	10 "
Juanola	10 "
A. Ferrer	10 "
Coromina	10 "
Serra	10 "
Giner	10 "
M. Ferrer	10 "
Soler-Mundet	25 "
Llorà	5 "
Cabestra	5 "
Guiral	5 "
Camps	5 "
Sitjes	5 "
Cassà	5 "
Lamuà	5 "
Ordeig	5 "
Zayuelas	10 "
Cullell	15 "
Soler	10 "
Martí	5 "
Pere Mota	10 "
Suma i segueix	235

SECRETARIAT FEMENI DEL P.O.U.M.

El Secretariat Femení del P. O. U. M. coneixedor de la seva responsabilitat revolucionària en els moments que estem atravesant i a fi d'agrupar

i intensificar el treball de les companyes que, sense ésser del P.O.U.M., senten i comprenen quin és el camí que a la seva emancipació total, ha fet un carnet de milicià que pot adquirir-se al nostre Secretariat per el preu únic d'una pesseta anyal.

SECRETARIAT ADMINISTRATIU I D'ORGANITZACIÓ

Es posa en coneixement dels afiliats que ja poden passar per l'oficina de cotització a recollir el rebut del corrent mes.

Recordem que als atrassats hi seran carregats 10 cèntims pel cobrador i passats a domicili.

El secretari
 Joan Soler

1.ª Conferència Comercial del P.O.U.M.

Tots els companys als quals interessi documentar-se sobre temes d'aquesta Conferència que es celebrarà a Barcelona els dies 5, 6 i 7 de juny pròxim, deuen adquirir l'opuscle editat pel Consell Econòmic i Tècnic del P.O. U. M. que acaba de publicar la «Editorial Marxista» amb el títol,

La Guerra i la Revolució a Catalunya, en el terreny econòmic

Camarades: Col·laboreu a la tasca constructiva del nostre partit!

Què ha passat a Torroella de Montgrí?

(Ve de la pàgina 4)

membres de la Junta de Seguretat Interior) ho logrà una volta fínida la manifestació, un Comissari de la Generalitat: constituir el nou Consell Municipal.

Ordres són ordres i s'han de complir. E. R. C. tres representants, C. N. T. tres, U. G. T. dos (amb disset afiliats) Agraris, un i P. O. U. M. un.

Murmuren que el nou Consell Municipal no reflexa purament el Govern de la Generalitat. Hi ha una organització obrera, puix que no té representació governamental.

Els esforços fets per arreconar la hom no a pogut, perquè, ho paradoxal! amb les presses de fer la manifestació havien descuidat crear la que havia de substituir-la: el P. S. U. C.

Creiem que el nou Consell seguirà les mateixes petjades que l'anterior, així almenys ho afirmà el conseller primer en prendre possessió del seu càrrec. S'adderi totalment a l'obra portada a cap fins ara i prometé seguir el ritme revolucionari del moment.

Preguntem: Aquestes paraules reflexaven el seu interior o bé, en al·lusió al moment que vivia, volgué fer «frases revolucionaries»?

No ho havem pogut esbrinar. Sòlament podem assegurar que Torroella, malgrat totes les seves col·lectivitzacions, tots els seus magnífics abrignalls, que nosaltres no tenim, tota l'obra revolucionària portada a cap fins ara ha tornar a reviuire uns dies propis dels de la dictadura radical-cedista amb uniformes, terceroles, guàrdies; i «secretas».

El pressupost de guerra afegirà uns pessetes més al seu «superàvit»

S. Rocafer

NOTICIARI

Ruggero Anghileri. — Un nostre germà d'Itàlia que mor per la llibertat

El G. E. i E. G. passa en aquests moments l'amargor que suposa la pèrdua d'un dels seus més estimats components: Ruggero.

No fou aquest company l'únic element actiu del Grup que en els primers moments s'enrolà en l'exèrcit popular. Bona part dels joves atletes gironins s'incorporaren al moviment antifeixista actiu i malgrat el temps que portem de lluita, la ratlla negra de dol no havia deixat rastre en el clos del Grup. Ruggero ha estat el primer company que ha ofert la seva sang per la llibertat, i ha lliurat la seva vida amb heroisme, en un atac amarat d'esperit com fou el que culminà amb la presa de Sta. Quifèria.

Ruggero era un home que sentia fonament la causa antifeixista; de nacionalitat italiana, li d'olia en l'ànima veure el seu país, la seva pàtria, sota el jou del Duce.

Després d'un temps de convivència amb nosaltres, es sentia català, i l'ambient esportiu en què vivia li accentuava aquest sentiment d'amor a la nostra terra i a la llibertat.

Per això en el moment en que els «Caproni» i els «Fiat» comencaren a flagellar la carn del poble espanyol, Ruggero volgué contrarestrat amb el seu esforç aquesta intromissió del feixisme italià en defensa de la desnaturalització d'Espanya.

El G. E. i E. G., entristit per la pèrdua que suposa el company traspassat, es sent però orgullós de l'heroisme de Ruggero, i se'n sent més perquè fou dins del Grup on sentí els primers batecs que l'induren a incorporar-se voluntàriament a l'Exèrcit del poble.

En rebre als informadors el Comissari de la Generalitat company Jordi Frigola els hi ha manifestat, per mitjà del seu secretari company Cabruja, que a les 4 de la tarda de demà arribaria a la nostra ciutat el Conseller de Cultura de la Generalitat Antoni M.ª Sbert.

La visita a la nostra ciutat té per objecte l'anar a inaugurar unes escoles al veí poble de Palau Sacosta.

Ha estat atesa al Dispensari Municipal pel metge Josep M. Butinyà, Maria Torreires i Canals, del carrer Angel, 7-1.er, d'unes ferides a la cara de pronòstic reservat produïdes per un gos que pertany a Tomàs Martin, de Pedret, 4, baixos, passant per ordre de l'Alcaldia i Centre Sanitari el gos al depòsit municipal per la seva observació.

Pensa que la Creu Roja no és subvencionada per cap entitat oficial.

A Ràdio Girona i a l'antiga Casa Carles esperen el teu donatiu.

El veí d'aquesta Isidre Serra, fa a mans de l'alcaldia un ganivet.

La Guàrdia Urbana, un moneder que pertany a una veïna de Celrà i una clau.

Ademés uns rebuts de vivenda a nom de Julià Pallarés, de Pla de Ter, 23, i Francisc Jerez del carrer d'Escorxador, 6.

El qui és lliurarà tot a qui acreditat li pertany.

Conselleria de Propaganda

El concert d'aquesta nit Aquesta nit, a les deu i al Teatre

BARCELONA

Comunicat oficial del front d'Aragó

Barcelona (2 tarda). — El comunicat oficial del conseller de Defensa referent a les operacions de l'Aragó durant aquest matí és el següent:

Les nostres posicions del subsector de Vicién han estat hostilitzades pel foc enemic de metralladora i morter sense conseqüències.

L'artilleria enemiga ha bombardejat Igués i les avançades de la carretera de Jaca sense conseqüències.

Fortis tiroiteigs de fusell-metralladora al subsector de Robles i als de Tardienta i Alcubierre.

L'artilleria lleial ha bombardejat intensament Quinto havent-se observat l'eficàcia dels nostres disparats.

A la una d'aquesta matinada, l'aviació enemiga ha sobrevolat el poble civil d'Azaña, llançant unes 15 bombes de 70 quilos que han destruït al-

gunas cases i diversos corrals sense causar víctimes.

Visites a Companys

Barcelona (2 tarda). — El President Companys ha passat el matí treballant al seu despatx oficial on ha rebut la visita dels generals Pozas i Gómez Monje, la germana del capità Molina de la Columna Macià-Companys, mort al front, el secretari del Ministre de la República senyor Irujo i dos components de la delegació d'Eusvadi a Barcelona.

Avui és dia hàbil

Barcelona (2 tarda). — El Diari Oficial de la Generalitat publica entre altres els següents decrets:

Decretant dia hàbil en tots efectes el dia 23 d'abril.

Una ordre de Cultura nomenant 101 mestres per a exercir els càrrecs a la ciutat de Barcelona, amb motiu de la creació de nous grups escolars.

MADRID

Fracassat bombardeig feixista a Alcalà de Henares

Madrid, 23. — Durant la nit última l'aviació enemiga volà sobre Alcalà de Henares llançant bombes que causaren diversos ferits, però sense que assolissin els objectius militars que es proposaven els facciosos, ja que no causaren danys materials.

Els diners dels traïdors són lliurats a la Caixa General de Reparacions

Madrid, 23. — La policia ve realitzant l'obertura de caixes de lloguer dels diversos bancs d'aquesta capital, que figuren a nom de persones que a més de trobar-se en territori facciós apareixen en els llistats de les diverses organitzacions reaccionàries, que obren en poder de la Direcció General de Seguretat.

Com a resultat d'aquesta tasca,

realitzada amb absoluta escrupolositat i previ el corresponent nomenament judicial, la policia s'ha incautat de joies i valors per quantitats superiors a tretze milions de pessetes, els quals han estat lliurats a la Caixa General de Reparacions. Aquesta quantitat correspon solament a la meitat aproximadament de les caixes d'un sol banc.

Cap a la desfeta dels rebels

Madrid (4 tarda). — La noticia que ahir es rebé de la total passada a les nostres files als fronts del Sud d'una companyia d'Infanteria, ha causat una excel·lent impressió entre els braus defensors de Madrid.

Els ministres a València es troben reunits en Consell quan vingué la grata nova. Durant aquest consell es parlà llargament de la situació dels fronts i es convingué que aquest acte del batalló d'Infanteria constituïa un

ronins, com en totes les manifestacions artístiques, sabran demostrar una vegada més avui el seu amor a les arts i a les nobles institucions populars de la ciutat.

Grup Escursionista i Esportiu Gironí

Es convoca a totes les juntes de seccions del Grup Escursionista i Esportiu Gironí, perquè assisteixin a la reunió que tindrà lloc avui a les 10 de la vetlla, en el nostre estatge social Plaça Independència, per a tractar d'assumptes de màxim d'importància, ja que es tractarà envers alguns festivals a la memòria del nostre atleta i malaurat company antifeixista Anchileri Ruggero, mort en el front de guerra, lluitant per la causa de la llibertat, i el benestar del temps venider.

Companys de juntes, no hi manqueu,

Comunicat Oficial de guerra facilitat per la Comissaria de Defensa de la nostra ciutat, a les dues de la tarda.

Sense novetat en el dia d'avui.

Girona, 23 d'abril de 1937.

El Comissari Delegat de Defensa
Pey Sardà

gran pas cap a la total desfeta dels rebels.

També es digué que influïa molt entre els fugitius la notícia del decret publicat el 7 d'aquest mes, segons el qual tots els facciosos que es passessin a les nostres files se'ls hi consideraria el càrrec que exercien abans d'esclatar la sublevació militar.

El bombardeig a Madrid

Madrid (4 tarda). — Novament l'artilleria facciosa, ha llençat els seus obusos sobre la capital de la República.

L'atac ha començat a les 5 d'aquest matí i ha estat de curta durada.

Alguns trossos de metralla han penetrat al local on es reuneixen els periodistes.

Front del Nord

Els caces fan fracassar una segona temptativa dels pirates de l'aire

Bilbao, 23. — Avui, a partir de les dotze, aproximadament, han sonat per sis vegades les sirenes d'alarma, amb intervals d'una hora.

Hom ha percebut des de la ciutat com funcionaven les bateries antiaèries perseguint els avions facciosos, els quals, en llur tercera incursió, han descarregat metralla en alguns punts de les ribes de la ria i han causat alguns ferits.

A la Casa de Socors del Consell ha estat assistit el pagès Mateu Brinada, de 34 anys, natural d'Elgueta el qual ha resultat amb la fractura del frontal i sortida de massa encefàlica i lesions en altres parts del cos. En estat gravíssim ha estat portat a l'Hospital de Bar-surto.

A la part de la carretera de Bilbao a Portugallate compresa entre Zorroza i Burdena, la metralla dels aparells enemics ha causat alguns ferits i ha produït destroces materials.

A les quatre de la tarda hom ha assenyalat altra vegada la presència dels aparells estrangers als quals han presentat combat els nostres caces i els han obligat a desistir d'allò que semblava constituir per a ells un objectiu sobre el barri de Zorroza. Els aparells feixistes que volaven sobre la zona fabril eren tres. Els caces lleials els han perseguit i un dels avions alemanys s'ha vist voltat d'una immensa fumera i ha donat la sensació d'haver-se incendiat. Sembla que molts testimonis del combat han assegurat que l'avió fou tocat.

El cert és que l'aparell ha picat en forma que semblava que s'anava a estavellar contra el sol i hom l'ha vist cremar; però ha aconseguit planejar i s'ha enlairat per a segons algunes persones, anar a caure més enllà de la zona lleial. Al barri de Zorroza alguns testimonis han manifestat que han vist com es llançaven alguns aviadors en paracaigudes, però fins ara no s'ha pogut obtenir confirmació sobre aquest fet.

Serien les set del vespre quan han aparegut per darrera vegada. Fins ara no se sap si els avions facciosos han bombardejat algun poble de la zona fabril i si han causat destroces i víctimes.

Al sector de Marquina els lleials realitzen un audaç cop de mà

Bilbao, 23. — Pels sectors de la costa, Marquina i Eibar, l'artilleria no ha cessat de funcionar durant el dia d'avui. Les bateries re-

bels contestaren al nostre foc, si bé amb menys intensitat que en altres ocasions.

A Elgueta també hi hagué duel d'artilleria. Els nostres canons dispararen freqüentment contra les posicions faccioses.

Al sector de Marquina durant la matinada diversos grups de soldats lleials realitzaren una incursió i arribaren fins gairebé els cims del mont Kalamúa. Sorprés l'enemic, es declarà en precipitada fugida i deixà sobre el camp nombroses baixes i bastant material de guerra.

L'operació no fou d'envergadura, puix que es limità a un tan-teig amb l'exclusiu objecte de castigar l'enemic.

Tribunal Popular

Bilbao (4 tarda). — El Tribunal Popular ha imposat la pena de 14 anys de reclusió a Gabriel Bernardo i Benjamin López acusats de contrarrevolucionaris.

Front del Sud

Els braus soldats afusellen el capità i els tres oficials

Andújar, 23. — S'ha comprovat de manera absoluta el fet veritablement interessant d'haver-se passat als nostres rengles una companyia d'infanteria amb armament. Hi havia sergents i caporals i pertanyia al Regiment de S. Fernando. Amb ells arribaren a més trenta-dos soldats, pertanyents a distintes unitats.

Abans de realitzar el fet, mataren el capità que comandava la companyia i els tres oficials. Portaven dos moros presoners, pertanyents a la companyia de marroquins; aquests moros els havien estat agregats perquè vigilessin tots els elements de la companyia citada, car ja hi havia sospites contra ella i es creia que alguna cosa anormal succeiria entre els integrants de la companyia en qüestió.

Els trobaven situats en una posició denominada "Penya Blanca"; i com que dubtaven de llur lleialtat, els havien agregat la companyia mora perquè no s'escapessin.

Abans de realitzar l'acció es tirotejaren amb els moros, als quals feren nombroses baixes.

El complot començà quan encara els soldats i classes que han arribat al nostre costat es trobaven a l'Àfrica. El fet fou iniciat per un caporal, membre de les Jovenuts Unificades de Huelva.

Des d'Àfrica, els traslladaren a Algecires i des d'aquest punt a la posició, que ha caigut a poder de les forces republicanes, es troba situada a la carretera de Villanueva del Pueblo a Bémez.

Després de l'operació que donà com a resultat l'anterior triomf de les nostres forces, es recolliren els cadàvers de dos oficials i quaranta soldats enemics.

També foren recollits sis fusells metralladores de fabricació alemanya, dos morters del cinquanta, quatre metralladores, cent setanta fusells i setanta bombes de mà.

El dia d'avui hi ha hagut bastant d'activitat de les forces republicanes, i s'ha pres el Cerro El Echicero, situat a la carretera de Alcarcejos a Espiel i a la mateixa altura de Puerto Calatravenyo.

Pel front de Fuenteovejuna les bateries lleials han bombardejat la Coronada, posició situada a vuit quilòmetres del sud de Fuenteovejuna.

Comunicat del Ministeri de Marina i Aire

València, 23. — Comunicat del Ministeri de Marina i Aire:

SECTOR D'ARAGO. — Durant la nit última diversos aparells nostres bombardejaren els objectius militars de Cerro Gordo, amb eficàcia. S'advertiren alguns incendis.

Al front de Terol les nostres esquadretes bombardejaren les posicions faccioses de Caude, estació de Cella i Villarquemado.

S'efectuaren diversos reconeixements de la carretera de Terol per Calamocha, Miloua, Monreal i Daroca.

Les bateries antiaèries de l'enemic situades entre Caude i Terol, feren intents foc contra els nostres aparells.

Tots aquests serveis foren protegits per aparells de caça, els quals per llur banda metrallaren les bateries rebels de Claude.

No regateigis una moneda a una institució que vetlla desinteressadament per tots els ciutadans.

No deixis d'ajudar a la CREU ROJA.

ESTRANGER

Detenció del «Pare Diví»

Milfor (4 tarda). — La policia ha detingut a George Beiker anomenat el «Pare Diví» dels negres.

Està acusat de provocar rebel·lions entre l'element negre, principalment en els seus dominis anomenats. El Paradís, on darrerament ocorregué un incident en ésser ferit greument el seu secretari per un home blanc, quan li portava l'ordre de detenció.

Aprofitant l'aldarull, Beiker pogué escapar, però ara ha estat detingut.

Detenció d'un diplomàtic estranger a València

Londres (4 tarda). — Recollint informacions de l'agència "Espanya", l'agència Reuter comunica que un diplomàtic estranger del qual es creia que podia ésser portador de contraband fou detingut a l'aeròdrom de València.

Li foren registrades les maletes, cosa no gaire corrent tractant-se d'una gran personalitat, li foren trobades dos milions de pessetes, diversos documents comprometedors i altres d'importants destinats als insurgents.

Vaga de transports a Toquio

Toquio 4 tarda). — La "Unió de Transports que comprèn 35.000 afiliats, ha declarat aquest matí la vaga. Molts camions han deixat de circular.

El control en marxa

St. Joan de Luz (4 tarda). — Els components del control del Nord que es troben a aquesta ciutat han registrat els vaixells que es troben ancorats a aquest port i que anaven en direcció a Bilbao.

Sembla que no havent trobat res sospitosos ja que la càrrega era queviures, aquests vaixells reemprendran la marxa, avui cap a Bilbao.

Ciudadà pensa que la Creu Roja compte amb un nombre d'homens ja respectable per un cas de bombardeig, no però, amb prou material sanitari. Porta el teu donatiu per modest que sigui.

Han llançat la consigna de "guanyar la guerra i administrar després la victòria..."

L'ESPURNA

com si la guerra pogués guanyar-se sense una economia, una producció i una moral revolucionàries.

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

El reformisme en acció. Què ha passat a Torroella de Montgrí?

En esdevenir la República, a Torroella de Montgrí, s'organitzaren respectivament l'Esquerra, la C. N. T. i el P. O. U. M., amb gran nombre d'afiliats.

Quan els fets d'octubre, la forta repressió contra la classe obrera, desmembrà llurs rengles forçant els elements indescisos, que ompliren a vessar les organitzacions dretanes.

En esclatar la revolució, les organitzacions de classe crearen el Comitè antifeixista, proporcionalment a llurs forces: C. N. T. P. O. U. M., i un representant dels Agraris (ja que l'espantadissa petita burgesia davant tot intent d'emancipació del proletariat romangué emmudida i delegà la seva presentació a les Joventuts d'Esquerra, les quals, però, comprenent el moment que vivien, ingressaren en massa a les Joventuts Llibertàries).

No hi ha organitzacions per legalitzar el futur Consell Municipal? Doncs es creen:

Dos botiguers, les botigues dels quals són col·lectivitzades, aniran a les mil meravelles per crear la U. G. T. Que les masses no acudirán a engroixir llurs fileres com feia preveure l'ambient? Això, no priva que existeixi la U. G. T.

Extenen amb un total DISSET carnets.

La farsa és bastida.

El Consell podrà constituir-se legalment amb totes les representacions governamentals.

Companys delegà membres de la Junta de Seguretat Interior a constituir-lo. Mes allí, això és impossible. Els camarades revolucionaris de Torroella no accepten els homes de l'Esquerra.

Es sospita de llur personalitat d'antifeixista.

Les claudicacions proletàries d'un temps encà repercutirien també al llogarret més apartat.

La marxa ascendent de la contrarrevolució no podia pas deixar incòmode Torroella de Montgrí.

Era precis quelcom per entorpir

la marxa revolucionària d'aquests companys.

I la manifestació aparegué.

Aquestes manifestacions que empen els reformistes amb la col·laboració de la petita burgesia arreu on el predomini revolucionari és patent. Manifestacions creades per sabotejar tot intent d'avanc social. L'homogeneïtat dels manifestants és dubtosa arreu on es manifesten, els obrers comprenen acte seguit el fi que els guia i l'instint que porten, malgrat la diversitat dels clams.

«Menys Comitès, i més pa! Fora els incontrolats!

«Fora els forasters!»

Anava dirigida contra un company foraster del Consell.

Era ell sol el responsable de l'obra portada a cap des del Consistori?

No.

Era a totes les organitzacions revolucionàries en conjunt contra qui anava dirigit aquest crit.

El de la botigueta, el del petit taller, el fondista, el farmacèutic, tot això que constitueix una espècie «d'aristocràcia de poble» mai no podrà perdonar a aquests companys el fet d'haver-los col·lectivitzat llurs fonts d'ingressos.

Això que no pogué Companys (malgrat delegar-hi tantes voltes (Segueix a la pàgina 2)

Editorial Marxista

Darreres novetats publicades per aquesta Editorial.

- Lenin:**
Tareas de las Juventudes Comunistas. 30 cts.
Lenin:
El Programa Comunista. 30 cts.
A. Kolontay:
El Comunismo y la Familia. 30 cts.
A. Zinoviev:
¿Qué es el imperialismo? 30 cts.
A. Rafael Sardá:
Colectividades Agrícolas. 30 cts.
Resoluciones de la Juventud Comunista. 30 cts.
Wolf Bertram: ct.
España 1937, Alemania 1918: 30 cts.
G. Zinoviev: ct.
El Ejército y el Pueblo. 30 cts.
Alfred Rosmer: ct.
Zimmerwald. 30 cts.
N. Bujarin: ct.
A B C del Comunismo. 150 ptes.
Victor Serge: ct.
Petrogrado en peligro. 30 cts.
Santiago Palacín: ct.
La Revolución y el campo. 1 pta.
J. Oltra Pico: ct.
Socialización de las fincas urbanas y Municipalización de los servicios. 1 pta.
La mujer ante la revolución. 30 cts.
La política militar del P.O.U.M. 30 cts.
Resoluciones aprobadas a la Conferencia Militar del P. O. U. M. celebrada a Lleida el 17, 18 i 19 de gener del 1937.
Resoluciones aprobadas en el pleno ampliado del Comité Central del P.O.U.M., celebrado en Barcelona del 12 al 16 de diciembre de 1936. 30 cts.
Maria Engels: ct.
Manifiesto Comunista. 30 cts.
Text (complet) ct.
Karl Marx: ct.
Crítica al programa de Gotha. 4 ptes.
Per a comandats a: ct.
Secretariat de Premsa i Publicacions. P. O. U. M.

Con responsabilidad

A instància del camarada J. Solé, militant anarquista de Salt, publiquem el següent article, les afirmacions i responsabilitat del qual va a càrrec del seu autor.

En su número correspondiente al día 20 del actual, "Front", órgano del P. S. U. C. aquí en Gerona, publica un trabajo que quiere ser un manifiesto y una réplica a la vez, alrededor de los sucesos acaecidos aquí en Salt el día 19 por la tarde.

Si no fuera que en ese trabajo, que firman conjuntamente el Comité Local y el de la 2.ª región del P. S. U. C., se me alude directamente, no sería yo el indicado para contestar a ese montón de ineptitudes procaces que es en conjunto el trabajo de referencia, puesto que para hablar desde la Emisora de Radio Gerona lo hacía como siempre, por delegación de las organizaciones confederal y específica de esta localidad.

No son precisamente los dirigentes del P. S. U. C. los más indicados para tener la pretensión de darnos normas de responsabilidad y moral revolucionaria. Sería preciso para ello, que esa política de intriga y zancadilla que vienen observando como norma y característica suya no se hubiera ella misma puesto en evidencia en aquella célebre sustracción de tanques, en las escandalosas especulaciones con el problema de los abastecimientos, en la última crisis de la Generalidad, y en otros muchos casos que de manera sintomática vienen provocándose en distintos lugares de Cataluña.

Ese forcejeo indecoroso de los dirigentes del P. S. U. C. para introducir el virus de sus concepciones reformistas entre los cuadros de los demás partidos políticos u organizaciones sindicales, les inspira la realización de esas manifestaciones mujerieles, para provocar una discusión entre los traba-

jadores de una localidad, en este caso falso, que habían sellado mutuamente una nueva era de amistad fraterna en todos los lugares de trabajo desde el 19 de julio. Pueden estar satisfechos de los resultados obtenidos con esa política rastrera, puesto que llegaron a conseguir que trabajadores entre trabajadores llegaran a pegarse, sin comprender muchos de ellos, que con su inconsciencia estaban satisfaciendo a unas ambiciones de orden político que se movían entre bastidores. Y se observan todos esos actos netamente contrarrevolucionarios en esta retaguardia invadida por una inconsciencia suicida y por una verdadera plaga de mercaderes de la revolución, mientras en todos los frentes de lucha caen los mejores camaradas defendiendo la causa que nos es común a todos los trabajadores de la revolución.

Quisiera yo, que los dirigentes del P. S. U. C. nos dijeran y probaran donde estaban sus "muy" numerosas y "aguerridas" huestes durante las primeras jornadas del movimiento, mientras los hombres de la C. N. T. y la F. A. I., conjuntamente con los camaradas revolucionarios de los demás sectores políticos aplastaban sin titubeo alguno el fascismo de Gerona, para que en el colmo del cinismo se atrevan a pretender medir y equiparar su

(Segueix a la pàgina 2)

P. O. U. M.

J. C. I.

Pilar Santiago: «La dona i la revolució».

Martí: «La joventut proletària i la revolució».

Palacín: «Els camperols i la revolució».

Nin: «Política revolucionària».

Parlaran, avui, al GRAN MÍTING de Concentració Comarcal, a dos quarts de deu de la nit, al «Teatre Jardí» de Figueres.

Fullotó de L'Espurna 66 - El Taló de Ferro

de que la instrucció pública estava dominada per la classe capitalista?

Però aquesta confirmació no arribà mai a surar, ningú va assabentar-se de que havia estat obligat a retirar-se de la Universitat. Com que era un savi de gran nombria, la publicació de la nova i del motiu de la dimissió forçada hauria fet sensació en el món enter. Els diaris li prodigaren tota mena d'elogis i d'honors, felicitant-lo d'haver renunciat a l'enutjosa tasca de les conferències per a consagrar-se de ple a les seves recerques científiques.

El pare va començar per riure'n, però després s'enfadà, — a dosi tònica. — Llavors va succeir que el seu llibre fou suprimit. Aquesta supressió va operar-se amb un tal secret que ni nosaltres mateixos hi compreguerem res en un principi. La publicació de l'obra havia produït certa sensació en el país immediatament. El pare havia estat maltractat encara que amb miraments

per tota la premsa capitalista que es doïa de que un savi tan significatiu hagués abandonat el seu domini científic per a aventurar-se en el de la sociologia que li era del tot desconegut i en el qual no havia tardat gens en embrollar-s'hi. Això durà una setmana, durant la qual el pare es divertia dient que havia tocat just el punt sensible del capitalisme. Tot d'una el silenci més complet es féu en tots els diaris i revistes de crítica, i d'una manera no menys sobtada, el llibre desaparegué de la circulació. Impossible trobar-ne un sol exemplar en cap llibreria. El pare va escriure als editors, i li fou respost que els motllos s'havien fet malbé accidentalment. Seguirien una sèrie de lletres amb escuses mai garbades. A l'últim, veient-se obligats, els editors acabaren per manifestar que no veien la possibilitat de reimprimir el llibre, però que estaven disposats a renunciar a llurs drets d'editors.

— En tot el país no trobareu un sol exemplar que se'n vulgui encarregar, digué l'Er-

nest. — I si jo em trobés al vostre lloc prendria les meves precaucions, perquè això no és més que el preludi del que us reserva i prepara el Taló de Ferro.

Però ell era abans que tot un home de ciència, i no és considerava mai prou autoritzat per a passar immediatament a les conclusions. Per a ell una experiència de laboratori no mereixia aquest nom si no era continuada fins en els seus més petits detalls. I és així que va emprendre una sèrie de visites als editors. Tots i cada un li varen sortir amb una multitud de pretextes, però el cas és que no n'hi va haver cap que volgués encarregar-se del llibre.

Quan es convencé per complet de que la seva obra havia estat suprimida, el pare assajà d'assabentar-ne en el públic, però els comunicats que va enviar a la premsa no obtingueren cap resultat. En una reunió socialista a la qual assistien nombrosos reporters, va creure el moment arribat per a rompre el silenci. Va demanar la paraula i va explicar l'història del escamotatge del

seu llibre. Tot llegint els diaris, a l'endemà, va començar per riure, però després es ve enfutismar, i la seva colera no tenia res de tònica. Les informacions no deien ni un sol mot del seu llibre; però desfiguraven la seva conducta d'una manera deliciosa. S'havien deformat els seus mots i les seves advertències sobries i mesurades en un discurs d'anarquista baladrer. Tot això fet amb una gran habilitat. Recordo perfectament un exemple. El pare havia emprat la frase «revolució social», i el reporter havia sencillament oblidat de posar-hi el qualificatiu. Aquesta informació estafeta fou retransmesa per tota la contrada com a informació de la Premsa Associada, i arreu s'oïren clams de reprobació. El pare, de més a més fou catalogat com anarquista o nihilista, i una caricatura que féu furor el representava brandint una bandera roja davant d'una multitud grollera i selvatge que enarborava torxes enceses, ganivets i bombes de dinamita.

El seu suposat anarquisme fou combatut

Documents que han de conèixer tots els militants i simpatitzants del P.O.U.M.

RESOLUCIONES DEL PLENO DEL COMITE CENTRAL AMPLIADO

30 cèntims

LA POLITICA MILITAR DEL P.O.U.M.

30 cèntims

EDITORIAL MARXISTA,

Banos Nuevos, 16 Barcelona